

T.C.

DANIŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/1253

Karar No: 2001/3

Davacı : Zihni Gemi İşletmeleri ve Tic. A.Ş.
Vekili : Av. Atilla Çetiner, Rıhtım Cad. No:28-30
80030 Tophane/İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu Başkanlığı
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent/ANKARA

Vekili : Av. Ayperî Samantır - Aynı Yerde

İstemin Özeti : İskenderun Demir Çelik Fabrikaları A.Ş.'nin ithal edilecek koklaşabilir taşkömürüne ilişkin olarak mal alımı ve taşıma ihalesini birlikte yapmasının 4054 sayılı Yasanın 4. ve 6. maddelerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan başvurunun teşebbüs niteliğinde olmayan kamu kurum ve kuruluşları işlemlerinin 4054 sayılı Yasa kapsamında olmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin 16.2.1999 gün ve 405 sayılı Rekabet Kurumu işleminin; İskenderun Demir Çelik Fabrikaları A.Ş.'nin 4054 sayılı Yasa kapsamında teşebbüs olduğu, 2886 sayılı Yasaya tabi olmadığı iddiasıyla iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Yapılan ihaleyle rekabetin sağlandığı, kömür alım ve taşıtılması ihalesinin birlikte yapılmasının 4054 sayılı Yasaya uygun olduğu, esasen davacının ihlal edilen herhangi bir hakkı ve menfaatinin de bulunmadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

D. Tetkik Hakimi : Hüseyin Özgün

Düşüncesi : Kamu teşebbüsleri ve devlet tarafından kendilerine özel, münhasır yada imtiyazi haklar tanınmış olan teşebbüsler de Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamındadır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 2. maddesi gerekçesinde de teşebbüslerin kamu kurumlarına veya özel kişilere ait olmasının öneminin bulunmadığı belirtilmiştir.

Bu durum karşısında İskenderun Demir Çelik Fabrikaları A.Ş. tarafından kömür alımı ve taşıtılması işinin birlikte ihale edilmesine ilişkin işlemin 4054 sayılı Yasa hükümlerinde öngörülen rekabeti engelleyici faaliyetlerden olup olmadığı konusunda bir karar verilmesi gerekirken, istemin özeti kısmında belirtilen işlem gerekçesiyle başvurunun reddinde yasal uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim dava açıldıktan sonra Rekabet Kurulu tarafından da ilk inceleme ve önaraştırma yapılmasına karar verildikten sonra 15.12.1999 tarih ve 99-59/639-406 sayılı kararın alındığı, böylece başlangıçtaki dava konusu işleme esas alınan ret gerekçesinin kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak da, idari yargıdaki iptal davalarının niteliği gereği davanın açıldığı tarihteki hukuki durum ve mevzuata göre karar verilmesi zorunlu bulunduğundan, dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı : Emin Celalettin Őzkan

Düşüncesi : Dava; davacı Şirketin, İskenderun Demir Çelik

Fabrikaları A.Ő. tarafından aĉılan 1997-1998 dönemi iĉin ithal edilecek 1.800.000 M/T Koklaşabilir Taşkömürü taşıma ihalesi Őncesinde mal alımı ve taşıma ihalelerinin birlikte yapılmasının 4054 sayılı Kanunun 4. ve 6. maddelerine aykırı olduğundan rekabeti bozduğundan bahisle 7.5.1998 tarihinde Rekabet Kurumuna yapılan başvurunun; teşebbüs niteliğinde olmayan kamu kurum ve kuruluş işlemlerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun kapsamında olmaması ve devlet alımları konusunun Özel bir kanunu olan 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda dŐzenlenmiŐ olduğu gerekĉesiyle reddine ilişkin 16.2.1999 tarih ve 405 sayılı kararın iptali istemiyle aĉılmıŐtır.

Davalı idarenin davacının menfaatinin ihlal edilmediği yolundaki usule yönelik itirazı yerinde gŐrŐlmemiŐtir.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun amacı; mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici,bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kŐtũye kullanmalarını Őnlemek, bunun iĉin gerekli dũzenleme ve denetlemeler yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olarak aĉıklanmıŐtır.

Kanunun 2. maddesinde; Tũrkiye Cumhuriyeti sınırları iĉinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gŐsteren ya da bu piyasaları etkileyen her tũrlũ teŐebbũsũn aralarında yaptđđı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teŐebbũslerin bu hakimiyetlerini kŐtũye kullanmaları ve rekabeti Őnemli Őlĉũde azaltacak birleŐme ve devralma niteliğindeki hertũrlũ hukuki işlem ve davranıŐların, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, dũzenleme ve denetlemeye ilişkin iŐlemlerin bu kanun kapsamına gireceği hũkme bađlanmıŐ; tanımlar baŐlıklı 3. maddesinde de; piyasada mal ve hizmet ũreten, pazarlayan, satan gerĉek ve tũzel kiŐilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bũtũn teŐkil eden birimler teŐebbũs olarak tanımlanmıŐtır.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olsun veya olmasın Kamu kurum ve kuruluŐlarının mal ve hizmet piyasalarındaki iŐlemlerde rekabetin gerĉekleŐtirilmesi ilkesini gŐzŐnũnde tutacađđı ana ilke olmakla birlikte; Yasada mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gŐsteren ya da bu piyasaları etkiliyen hertũrlũ teŐebbũs tanımına yer verilmiŐ olması karşısında kamu kurum ve kuruluŐlarının veya kamuya ait olsalar bile Özel hukuk kurallarına göre faaliyet gŐsteren iŐletmelerin de rekabet hukuku kurallarına tabi olması zorunludur. Aksi halin kabulũyle, Yasadaki teŐebbũs tanımının dar yorumlanması Yasanın amacıyla da bađdaŐmaz.

Bakılan uyuşmazlıkta, 1998-1999 dönemi için ithal edilecek taşkömür ihalesinde ihaleyi gerçekleştiren kuruluş olan, red işleminde belirtilenin aksine, 2886 sayılı yasaya tabi bulunmayan İsdemir'le bir diğer teşebbüsün etkileşim halinde hareket edip etmemesi önem taşımamakta; İskenderun Demir Çelik A.Ş. (İSDEMİR)'nin koklaşabilir taşkömürü için açtığı ihalede, 4054 sayılı Yasa'nın 4.maddesinin ihlal edildiği yolundaki davacı iddialarının değerlendirilmesinin yapılması sözkonusudur.

Nitekim, dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin aynı konu ile ilgili olarak yaptığı şikayet üzerine Kurulca ilk inceleme ve ön araştırma yapılmasına karar verildikten sonra 15.12.1999 tarih ve 99-59/639-406 sayılı Rekabet Kurulu kararıyla,

-Şikayet dilekçesinde belirtilen husumet tevcihinin temsilcilere yönelik olarak yanlış belirlenmesi nedeniyle Odak İç ve Dış Tic. A.Ş., Odak İnşaat A.Ş. Odak Enerji A.Ş., aleyhine 4054 sayılı Yasanın 4.maddesinin ihlal edip etmedikleri yönünde soruşturma açılarak ceza verilmesi isteminin reddine;

-Adıgeçen firmaların oluşturduğu teşebbüsün temsilciliğini yaptığı yabancı menşeli A.M.C.I, Newco Coal ve Nova Coal firmalarının rekabeti bozma amaçlı anlaşma yaptıkları iddiasının, anlaşmanın varlığının belirlenememesi, diğer yandan uyumlu davranışta bulunarak rekabeti bozucu fiyat teklifinde buldukları şeklindeki iddianın ise ekonomik gerekçelere dayanmaması nedeniyle, rekabet ihlali oluşmadığı kanaat ve sonucuna ulaşılarak, adıgeçen teşebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41.maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu haliyle, uyuşmazlığın 4054 sayılı Yasa'nın kapsamında bulunmadığı yolundaki red gerekçesi davalı idarece daha sonradan tesis edilen işlemle de yerinde görülmeyle kaldırılmış olduğundan dava konusu işlemde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Belirtilen nedenle, yasal dayanağı bulunmayan dava konusu işlemin iptali gerekeceği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince duruşma için önceden belirlenen 9.1.2001 tarihinde davacı tarafın gelmediği, davalı Rekabet Kurumu Başkanlığı vekili Av.Ayperi Samantır'ın geldiği, Danıştay Savcısının hazır olduğu görülerek açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilip dinlenildikten ve Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenip, gereği düşünüldü:

T.C.

ANİŞTAY

Onuncu Daire

Esas No: 1999/1253

Karar No: 2001/3

- 4 -

İskenderun Demir Çelik Fabrikaları A.Ş.'nin ithal edilebilecek koklaşabilir taşkömürü alımı ve taşıtılması işini birlikte ihale etmesinin 4054 sayılı Yasanın 4. ve 6.maddelerine aykırı olduğu iddiasıyla yapılan başvurunun, teşebbüs niteliğinde olmayan kamu kurum ve kuruluşları işlemlerinin Yasa kapsamında olmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin Rekabet Kurumu Başkanlığı işleminin iptali istemiyle dava açılmıştır.

Davalı idarenin davacının dava açmakta menfaatinin bulunmadığı yolundaki usule ilişkin iddiası yerinde bulunmamıştır.

Dosyanın incelenmesinden ve davalı idare vekilinin duruşma sırasındaki beyanlarından, dava açıldıktan sonra ilkinceleme ve önaraştırma yapılarak Rekabet Kurulu'nun 15.12.1999 tarih ve 99/59/639-406 sayılı kararının verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durum karşısında, dava konusu işlemin kaldırılarak yeni bir karar verilmesi nedeniyle konusu kalmayan bu davanın esasının incelenerek karar verilmesine gerek görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, konusu kalmayan dava hakkında ayrıca bir karar verilmesine yer bulunmadığına, aşağıda dökümü gösterilen 15.620.000 lira yargılama gideri ile davanın açıldığı tarihte yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen 45.000.000 lira avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine 9.1.2001 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Burhan	Yılmaz	Zafer	Mustafa İlhan	Serap
ÖÇ	TAŞDELEN	KANTARCIOĞLU	DİNÇ	AKSOYLU

Yargılama Giderleri :

Harçlar	:	4.870.000.-
Posta Gideri	:	10.750.000.-
TOPLAM	:	15.620.000.-

FÖ/28.3.2001